

MOZAIKA

zo života akademickej obce fakulty

ROČNÍK IX., Č. 19,
Február 2018

Z OBSAHU

EDITORIÁL

Z NOVÝCH TRENDOV

PONUKA ŠTÚDIA

FF KU A VEREJNOSŤ

OCENENIA NAŠICH ŠTUDENTOV A PEDAGÓGOV

HOSTIA NA FF KU

TÝŽDEŇ VEDY

ZO ŽIVOTA FAKULTY

DÔVAŠEJ KNIŽNICE

EDITORIÁL

Naša fakulta bola a ostáva mozaikou zloženou z jedinečných a neopakovateľných skličok, ktorými sú naši ľudia. Každý z nás, či už zo študentskej alebo učiteľskej obce, či patrí do prevádzky alebo administratívy, je rovnako dôležitý pre vytvorenie výsledného obrazu.

Uvedomujeme si, že ľudia sú najväčším kapitálom našej inštitúcie. Preto sme nedávno rozbehli projekt na sociálnych sieťach s názvom Príbehy FF KU v Ružomberku. Chceme takto predstaviť profily konkrétnych ľudí s ich bežnými radostami a starosťami. Napríklad ako sa teší náš doktorand zo svojej dcéry. Ako sa študent z Brazílie presvedčil, že domov je tam, kde je jeho srdce, a preto aj Ružomberok, hoci je vzdialený cez oceán od jeho rodky, môže byť tiež príjemným domovom. Dozvieme sa, ako bola študentka frustrovaná z toho, že nevyniká v žiadnom z umení, ale ako postupne našla pokoj a zmierenie, pretože pochopila, že nemusíme byť vo všetkom perfektní. Dočítame sa aj svedectvá našich pedagógov aj študentov o láske ku knihám, o vzrušujúcom objavovaní príbehov v nich.

V októbri sme tu mali okrem mnohých iných hostí zo zahraničia aj návštevu z Argentíny. Už druhý rok v spolupráci s Latinskou Amerikou participujeme na projekte s názvom Service Learning. Veríme, že je potrebné viac prepájať teóriu a prax, že vedomosti sa dajú získavať aj službou konkrétnym ľuďom

a že takto získané vedomosti sú pevnejšie a stálejšie ako tie, ktoré nadobúdame len za knihami alebo v prednáškových učebniach. Kolega z katedry psychológie Juraj Holdoš si to už vyskúšal so svojimi študentmi v prostredí jednej z ružomberských základných škôl. Ohlasy od našich študentov, ale aj od žiakov základnej školy a ich rodičov dokazujú, že učiť sa a učiť je možné v rôznych podmienkach a s praktickou pomocou ľuďom v okolí. Okrem získaných zručností tak študenti môžu „precítiť“ radosť zo služby a priameho angažovania sa v reálnych problémoch spoločnosti.

Začiatkom novembra nás navštívila Monica Caro z katolíckej Univerzity Notre Dame v Spojených štátoch. Vidím to ako privilegium, že môžeme byť partnerom jednej z najlepších svetových univerzít. Naši výskumníci môžu vďaka štedrej podpore z tejto prestížnej univerzity využívať skvelé knižničné zdroje a konzultácie s vynikajúcimi americkými odborníkmi priamo v USA. Navyše môžeme byť hrdí na našu príslušnosť ku klubu katolíckych univerzít vo svete, ktoré väčšinou patria k elitným pracoviskám vo svojich krajinách.

Myslím, že naša mozaika je naozaj pestrofarebná, bohatá a žiarivá, čoho dôkazom sú aj články v tomto čísle. Ľudia sú našim najväčším bohatstvom, a tak to dúfam aj ostane.

Marek Babic, dekan FF KU v Ružomberku

Service-learning na pôde Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku

V rámci pokračujúcej spolupráce s CLAYSS (Latinskoamerické centrum pre service-learning) sa v priestoroch Filozofickej fakulty Katolíckej Univerzity v Ružomberku dňa 18.

októbra 2017 uskutočnila otvorená konferencia pod názvom Service-learning (Učiť sa slúžiť a službou sa učiť). Na konferencii tento inovatívny prístup zameraný na prepojenie

univerzitného vzdelávania s aktívnou službou spoločnosti predstavili riaditeľka CLAYSS Alejandra Herrero a člen CLAYSS Jorge Sosa Rolon. Skúsenosti so service-learningom na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici predstavila Alžbeta Brozmanová Gregorová. Service-learningové aktivity uskutočňované na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku v rámci projektu Asistencia sociálne a ekonomicky znevýhodneným deťom predstavil člen katedry psychológie Juraj Holdoš. V rámci návštevy predstaviteľov CLAYSS sa na pôde Katolíckej Univerzity v Ružomberku v dňoch 19. a 20. októbra 2017 uskutočnil v poradí už druhý tréning zameraný na prehĺbenie praktických skúseností s organizovaním service-learningových aktivít. Tréning prebiehal formou teoretických prednášok, ktoré striedali prakticky zamerané workshopy a diskusie. Najväčším prínosom tréningu bola účasť vybraných študentov psychológie, ktorí v predchádzajúcom semestri participovali na service-learningových aktivitách pod supervíziou Juraja Holdoša. Alejandre Herrero a Jorgovi Rolonovi Sosovi ďakujeme za všetko, čo nás naučili.

Anthropocene Media Lab at the Faculty of Arts and Letters established

The science week In Conversation session marked the launch and the first public event of the newly established Anthropocene Media Lab at the Faculty of Arts and Letters (<https://anthropocenemedialab.wordpress.com/about/>). Founded by David Levente Palatinus and closely associated with the Department of English and American Studies at KU, the Lab's main purposes are to explore the ways in which media are used to re-contextualize concepts and discourses about human life on this planet as envisioned in the light of various theories of Anthropocene, and to understand how media themselves contributed (as agents) to the arrival of the Anthropocene. This concept has become a master-term underlying cultural ideas about the impact of human presence on various eco-systems. The Lab proposes to analyze the ways in which specific narratives and discourses (in science, philosophy and art) about this epoch are produced and mediated, and examine how processes of mediation shape our understanding of the histor-

ical coordinates of self, society, development, freedom, knowledge and responsibility from the industrial age to the information age.

Ponúkame záujemcom o vysokoškolské štúdium

Na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku sa aktuálne realizuje štúdium v bakalárskom, magisterskom a doktorandskom stupni.

Bakalárske a magisterské študijné programy sa v zásade delia na neučiteľské jednodborové, neučiteľské medziodborové (štúdium dvoch vybraných odborov v pomere obsahu učiva 50:50) a učiteľské štúdium dvoch profilových predmetov. Spektrum učiteľských aprobácií je možné rozšíriť o tie predmety, ktoré sa vyučujú na susednej Pedagogickej fakulte KU. Absolventom FF KU, ale aj iným záujemcom, ponúkame možnosť prehĺbenia odbornosti prostredníctvom rigorózneho konania.

Bakalárske a magisterské štúdium sa študuje interne, doktorandské štúdium, ktoré sa zameriava na rozvíjanie schopností pre samostatný vedecký výskum v oblasti historických a humanitných vied, má aj externú formu.

FF KU dlhodobo zaujíma popredné priečky medzi filozofickými fakultami na Slovensku v hodnotení ARRA, čo svedčí o jej zameraní na kvalitu. Okrem odbornosti je prínosným faktorom, ktorý tiež napomáha rastu osobnosti človeka, aj kolegiálna a osobný prístup vyučujúcich. Štúdium na FF KU ako humanitne orientovanej fakulte konfesijného charakteru je založené na hodnotách, ktoré sú vlastné všetkým akademickým spoločnostiam a zároveň je osobité, pretože je založené na tradícii a poslaní katolíckych univerzít. Z nich FF KU zdôrazňuje záujem o integrálny rozvoj človeka, ktorému napomáha tak systém štúdia, ako aj podpora študentských iniciatív.

Záujemcom o štúdium dávame do pozornosti 6. február 2018 – Deň otvorených dverí na KU.

Bakalárske a magisterské štúdium na FF KU:

Jednodborové (neučiteľské) študijné programy

anglistika a amerikanistika
filozofia
germanistika
história
politológia
psychológia
slovenský jazyk a literatúra
žurnalistika

Medziodborové (neučiteľské) študijné programy

- anglistika a amerikanistika
- filozofia
- germanistika
- história
- politológia
- slovenský jazyk a literatúra
-
-

Učiteľstvo akademických a výchovných predmetov

učiteľstvo anglického jazyka
učiteľstvo filozofie
učiteľstvo histórie
učiteľstvo náboženskej výchovy
učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry
učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry

Medzifakultné kombinácie s PF

- učiteľstvo informatiky
- učiteľstvo matematiky
- učiteľstvo biológie
- učiteľstvo geografie
- učiteľstvo chémie
- učiteľstvo hudobnej výchovy
- učiteľstvo náboženskej výchovy
- učiteľstvo výtvarnej výchovy
- učiteľstvo ruského jazyka a literatúry
- učiteľstvo talianskeho jazyka a literatúry

Medzifakultné štúdium učiteľstva

uchádzač si zvolí jeden študijný program učiteľstva z ponuky FF KU + jeden študijný program z ponuky PF KU

Doktorandské štúdium (PhD.)

- systematická filozofia
- história
- žurnalistika

Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ 6.2.2018 / 10:00

Aula sv. Jána Pavla II. Hrabovská 1 Ružomberok

Privítanie na pôde FF KU

Stretnutie na katedrách s informáciami
o štúdiu a ponukou zaujímavého programu

Our Students Tell All (Katedra anglického jazyka a literatúry)

Logické hádanky (Katedra filozofie)

Germanistik melange (Katedra germanistiky)

Neznámi rytieri (Katedra histórie)

Politický kompas (Katedra politológie)

PSYCHOzóna (Katedra psychológie)

Svet náboženstva (Katedra religionistiky a náboženskej výchovy)

Literárna diskotéka (Katedra slovenského jazyka a literatúry)

Ako fungujú médiá (Katedra žurnalistiky)

Jeden z vás sa stane vlastníkom nového tabletu.

Jeden z vás sa stane vlastníkom nového tabletu.

Príď na FF KU. Nájdeš nás aj na www.ff.ku.sk a FB.

Stredoškooláci na FF KU

V piatok 17. marca 2017 privítala katedra politológie na pôde Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku stovku študentov stredných škôl, ktorým o Európskej únii prednášal pozvaný hosť, MUDr. Miroslav Mikolášik, poslanec Európskeho parlamentu.

Podujatie bolo vyvrcholením projektu *Študenti stredných škôl na ceste k politickej participácii a zodpovednému občianstvu*, počas ktorého vyučujúci katedry politológie prichádzali na stredné školy, kde prostredníctvom diskutovaných tém z oblasti politiky rozvíjali vedomosti, zručnosti a kompetencie stredoškoolákov nevyhnutné pre aktívne občianstvo.

Do projektu sa v šk. roku 2016/2017 zapojili: Gymnázium sv. Andreja v Ružomberku, Cirkevné gymnázium P. U. Olivu v Poprade, Obchodná akadémia sv. Tomáša Akvinského v Žiline a Spojená škola Kráľovnej pokoja v Žiline.

Do projektu sa v šk. roku 2016/2017 zapojili: Gymnázium sv. Andreja v Ružomberku, Cirkevné gymnázium P. U. Olivu v Poprade, Obchodná akadémia sv. Tomáša Akvinského v Žiline a Spojená škola Kráľovnej pokoja v Žiline.

Katedra politológie pripravila súťaž v písaní esejí *Moja Európa*

V utorok 21. marca sa na Katedre politológie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku uskutočnila súťaž v písaní esejí s názvom *Moja Európa*, určená pre študentov stredných škôl. Do súťaže sa prihlásilo viac ako 50 študentov z celého Slovenska, ktorí prišli ukázať svoje schopnosti a v konkurencii zabojovať o atraktívne ceny. Víťaz, spolu so svojím učiteľom, získal zájazd do Európskeho parlamentu v Štrasburgu, ktorý do súťaže venoval europoslanec Miroslav Mikolášik. Súťažné eseje ohodnotili vyučujúci Katedry politológie FF KU. Všimli si interpretačnú úroveň, kritickosť a tvorivosť prístupu a kultúru jazyka. Počas súťažného dňa si mohli účastníci prezrieť priestory fakulty a univerzitnej knižnice; učitelia sprevádzajúci študentov sa stretli s vyučujúcimi katedry, ktorá súťaž organizovala.

Katedra germanistiky pripravila workshopy pre študentov SŠ a ZŠ

V mesiacoch február až apríl 2017 sa na Katedre germanistiky Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity uskutočnila séria workshopov pre žiakov ZŠ a študentov SŠ. Zúčastnili sa ich študenti Obchodnej akadémie v Ružomberku, študenti Gymnázia sv. Františka z Assisi zo Žiliny a žiaci ZŠ z Liptovských Revúc. Prvý workshop s názvom Deutsch? Das klingt gut! (Nemčina? To znie dobre!) bol zameraný na nácvik správnej výslovnosti v tomto jazyku. Úlohy boli koncipované tak, aby študentov oslovili kognitívne i afektívne a aby prinášali radosť z vyjadrovania sa v nemčine. V druhom, činnostne a komunikatívne zameranom workshope Zwischen Goethe und Rammstein (Medzi Goethem a Rammsteinom) študenti pracovali s baladou J. W. Goetheho Erlkönig (Kráľ duchov), zhudobnenou Franzom Schubertom, a s piesňou Dalai Lama od rockovej skupiny Rammstein. Cieľom práce s oboma druhmi zhudobnených textov bol rozvoj jazykových zručností v nemeckom jazyku prostredníctvom multiperspektívneho učenia sa. Pre žiakov základnej školy sme pripravili podujatie

s názvom Die Feier (Oslava), ktoré sme realizovali formou tzv. učenia sa na stanovištiach.

Odozvy žiakov, študentov a ich vyučujúcich na takého podujatia sú pozitívne, a preto určite budeme v podobných aktivitách pokračovať i naďalej.

Exkurzia stredoškôľakov na katedre psychológie

V utorok 24. októbra 2017 privítala katedra psychológie na Filozofickej fakulte študentov zo žilinského Gymnázia sv. Františka z Assisi sprevádzaných ich vyučujúcou – zástupkyňou

riaditeľky školy a zároveň školskou psychologičkou PhDr. Annou Poláčkovou. V rámci exkurzie, ktorá bola pre nich zorganizovaná, bola študentom na začiatku predstavená vzdelávacia a vedecko-výskumná činnosť katedry. Následne mali študenti možnosť prakticky sa oboznámiť s fungovaním psycholaboratória a jeho jedinečným psychodiagnostickým vybavením.

Druhá časť exkurzie bola venovaná skupinovým aktivitám zameraným na prácu s vybranými nástrojmi na poznanie osobnosti človeka. Študenti si striedavo vyskúšali, ako sa využíva biofeedback, v čom spočíva náročnosť zrkadlového kreslenia a tiež sa pokúsili odhaliť premietanie vnútorných pocitov navonok prostredníctvom projektívnych techník.

Na základe spätnej väzby účastníkov možno s radosťou konštatovať, že exkurzia bola vydarená a budeme sa tešiť na ďalšie stretnutia.

Medzinárodná filozofická olympiáda – slovenské kolo 2017/2018

Pod záštitou UNESCO sa už 26 rokov každoročne koná Medzinárodná filozofická olympiáda (IPO, <http://www.philosophy-olympiad.org>), ktorá je vyvrcholením národných kôl v 54 štátoch sveta. V Slovenskej republike je reprezentantom IPO, ktorý organizuje národné kolo, Katedra filozofie FF KU. Viac info na webstránke IPO - Slovensko: <https://iposlovakia.wordpress.com>.

V utorok 14. novembra 2017 sa uskutočnilo slovenské kolo olympiády, na ktoré sa prihlásilo približne 100 študentov zo stredných škôl z celej SR. Prišli študenti posledných a predposledných ročníkov, ktorí si v súťaži vyberali za tému svojej eseje jeden z nasledujúcich citátov:

„Davový človek by nikdy neuznal niečo mimo seba, kedyby ho k tomu okolnosti násilne nepřinutily. ... Naopak človek vybraný či výborný má v sobe intimní cit nutnosti uznávať mimo seba pravidlo, ktoré jej přesahuje a převyšuje, do jehož služeb dobrovolně vstupuje.“

- José Ortega y Gasset, Vzpoura davů. Praha: Naše vojsko, 1993, s. 64 – 65.

„Demokracie na celém světě podceňují, a proto zanedbávají schopnosti, jež naléhavě potřebujeme k tomu, abychom demokracii uchovali živou, hodnou úcty a zodpovědnou.“

- Martha C. Nussbaumová: Ne pro zisk. Praha: Filosofia, 2017, s. 133.

„Pracujeme preto, aby sme mali voľno“. Asi na chvíľu zaváhame a napokon skonštatujeme, že svet je naozaj postave-

ný na hlavu a že sa tu presne vyjadruje tento stav. Nevyznie táto veta pre človeka ponoreného do totálneho sveta práce priam ako nemorálna, keď je takpovediac napísaná v protiklade so základnými princípmi ľudskej spoločnosti?“

- Josef Pieper: Voľný čas a kult. Trnava: FF TU, 2017, s. 51.

Vítazi slovenského kola boli ocenení a postúpili do kvalifikačného kola, ktoré sa uskutočnilo na Katedre filozofie FF KU 12. decembra 2017. V tomto kole písali súťažné eseje v anglickom jazyku. Následne víťaz kvalifikačného kola postúpi do medzinárodného kola do čiernohorského mesta Bar, v dňoch 23. – 27. mája 2018. Za Slovenskú republiku bude nominovaný študent, ktorý obsadil prvé miesto, študenti na 2. – 4. mieste sú v tomto poradí náhradníci.

Prvý ročník celoslovenskej súťaže Slovenčinársky miliónár na FF KU

13. decembra 2017 sa pod gesciou Katedry slovenského jazyka a literatúry na pôde Filozofickej fakulty KU v Ružomberku konal prvý ročník podujatia Slovenčinársky miliónár, ktorý netradičnou, zábavnou-súťažnou formou preveril v oblasti slovenského jazyka a literatúry nielen vedomos-

ti, ale aj kreativitu študentov štvrtých ročníkov stredných škôl. Na súťaži sa zúčastnilo 20 dvojčlenných družstiev reprezentujúcich stredoškolské inštitúcie z celého Slovenska (v abecednom poradí: Banská Bystrica, Bratislava, Kežmarok, Košice, Kremnica, Kysucké Nové Mesto, Levoča, Liptovský Mikuláš, Martin, Nižná, Púchov, Ružomberok, Spišská Nová Ves, Stropkov, Trenčín, Trstená, Žilina). Po troch súťažných kolách sa do finále prebojovali zástupkyne z dvoch škôl [Spojená škola de La Salle (gymnázium) z Bratislavy a Gymnázium Školská 7 zo Spišskej Novej Vsi]. Víťazstvo v náročnom súboji patrí dvojici Anetta Langová a Lucia Mišičáková z bratislavského gymnázia, len s tesným jednobodovým odstupom za nimi skončil spišskonovoveský tím Lucia Grešová a Valéria Mikolajová. Poďakovanie za aktívnu účasť patrí všetkým – gratulácia menovaným finalistkám, zvlášť výherkyniam.

Literárne večery v žilinskom Artfore

Ikonické kníhkupectvo Artforum v Žiline na Mariánskom námestí organizuje pravidelné stretnutia pre milovníkov literatúry. Stretnutie vedie a moderuje Katarína Labudová, Ph.D. z Katedry anglického jazyka a literatúry. V rámci Literárnych večerov diskutujeme o knihách a témach, pozývame si odborníkov na literatúru, ale aj prekladateľov a spisovateľov. Vďaka Artforu sme mali úžasnú príležitosť porozprávať sa s Petrom Krištúfkom, Monikou Kompaníkovou, ale aj s Jónom Kalmánom Stefánssonom.

Naši odborníci z Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity boli tiež pozvaní na niektoré špecifické literárne akcie: Janka Kaščáková, Ph.D. z Katedry anglického jazyka a literatúry nám rozprávala o Harry Potterovi a o Pánovi prsteňov, David Levente Palatinus, Ph.D. prišiel na diskusiu o Ianovi McEwanovi, ale aj o komikse. Paulína Šedíková-Čuhová prezentovala súčasnú nemecky písanú literatúru na stretnutí o Herte Müllerovej, ale aj svoj preklad knihy Olgy Grsjanowej Rus je ten, ktorý miluje brezy. Z kolegov z Pedagogickej fakulty KU spomeňme Silviu Kaščákovú, Ph.D, prekladateľku nobelistky Wislawy Szymborskej.

V posledných rokoch si podujatia Artfora obľúbili aj naši študenti a absolventi, čomu sa veľmi tešíme, lebo ich pohľady na literárne skvosty sú osviežujúce a veľmi inšpiratívne. Zároveň si upevňujeme kolegiálne vzťahy v rámci našej komunity Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity.

Uznanie práce vyučujúcej Katedry slovenského jazyka a literatúry

V auguste 2017 vyšla Knižná revue s prílohou „Slovenský knižný rok 2016“, ktorá obsahuje hodnotiace štúdie pôvodnej slovenskej tvorby za minulý kalendárny rok. Osobitná pozornosť je venovaná napr. nedebutovej a debutovej próze a poézii, detskej literatúre, fantastike, ale tiež literárnej vede. Práve v prehľade z tejto oblasti sa dostalo uznanie monografii *Od symbolu k latencii* (Verbum, 2016) z pera Jany Juhásovej z Katedry slovenského jazyka a literatúry FF KU v Ružomberku. Autorka prehľadu Mária Klapáková z Inštitútu slovakistiky a mediálnych štúdií PU v Prešove vyzdvihla z oblasti literárnej vedy spomedzi 34 kníh minuloročnej produkcie práve túto knihu a uviedla: „Podnetné je, že autorka pri interpretáciách pracuje interdisciplinárne, čo v domácom literárnovednom kontexte stále nie je príliš zaužívané... Presnejšie tiež pomenúva javy, ktoré sa v doterajších výskumoch skôr naznačovali, ale nikdy nesystematizovali (napr. žáner modlitby). Aj vďaka monografii Jany Juhásovej sa dotvára

a pripomína analýza spirituálnej poézie, ktorá je v porovnaní s textovými experimentami či – všeobecnejšie povedané – s akousi mestskou poéziou menej viditeľná, no napriek tomu – čo dokazujú aj Juhásovej interpretácie – sa dá vnímať ako rovnako umelecky hodnotná.“

Ocenenie študentky žurnalistiky

Pri príležitosti Dňa študentstva mesto Ružomberok ocenovalo najlepších študentov stredných a vysokých škôl v meste. Slávnostné podujatie sa uskutočnilo 21. novembra 2017 vo Veľkej dvorane Kultúrneho domu Andreja Hlinku v Ružomberku. Z Filozofickej fakulty KU bola ocenená Františka Šiškovičová, študentka magisterského študijného programu žurnalistika. Františka Šiškovičová sa aktívne zapája do rôznych aktivít realizovaných na katedre žurnalistiky i na celej fakulte. Spolupodieľa sa na vytváraní pozitívneho obrazu fakulty a univerzity. V minulosti bola riaditeľkou študentskej televízie TV UNICA, pripravovala súťažnú prehliadku študentskej televíznej tvorby INSTEL-COM 2016 a v súčasnosti, okrem iného, spolupracuje s TV LUX a podieľa sa na príprave relácie Runiverz. K oceneniu srdečne blahoželáme!

Katolícku univerzitu v Ružomberku navštívil americký veľvyslanec

Študenti Filozofickej fakulty KU diskutovali s americkým veľvyslancom Adamom Sterlingom o globálnej politickej scéne, americkom prezidentovi Donaldovi Trumpovi, ale aj o domácom dianí. Počas prednášky a diskusie na FFKU vo štvrtok 23. februára sa študentom snažil priblížiť, ako vo Washingtone prebieha výmena prezidentov a čo všetko je s tým spojené.

Vo svojej prednáške sa venoval najmä americkej politike a novozvolenému prezidentovi Donaldovi Trumpovi. „Jeho kampan a politický štýl sú nekonvenčné, ale práve vďaka nim uspel. Dôležitá otázka pre amerických politikov však je, čo sa ľud snažil povedať svojím hlasovaním. Prezident Trump nám ukázal, že veľa vecí, ktoré podľa politológov mali platiť stále, sa menia,“ skonštatoval Sterling.

Po diskusii veľvyslanec absolvoval stretnutie s vedením fakulty a študentmi, ktorí participovali na projekte P2P: Challenging Extremism. Spolu s ďalšími zamestnancami ambasády ocenil výstup práce študentov pod názvom Not Indifferent, pričom ho zaujalo poslanstvo kampane na sociálnych sieťach a tiež grafické spracovanie.

Adam Sterling pôsobí ako veľvyslanec na Slovensku od augusta 2016. Okrem Bieleho domu pracoval aj na šiestich zahraničných ambasádach – v Holandsku, Azerbajdžane, Izraeli, Kazachstane, Belgicku a Peru.

Media in Central Europe Towards the Media in the World

V rámci Týždňa vedy na FF KU v Ružomberku katedra žurnalistiky pripravila prednášku na tému Media in Central Europe Towards the Media in the World. Prednášajúcou bola Monika Szetela, PhD. z Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu (Poľsko). Ide o súkromnú vysokú školu založenú poľským redemptoristom Tadeuszom Rydzykom, ktorý je súčasne aj riaditeľom úspešného katolíckeho Radia Maryja. Monika Szetela sa zaoberá teológiou médií a politickým kontextom fungovania médií.

Cieľom prednášky bolo ponúknuť pohľad na transformáciu médií v strednej Európe z perspektívy globalizácie. Prednášajúca sa snažila poukázať na podobné črty a vývinové trendy médií v strednej Európe z historického aj politického pohľadu. V rámci fenoménu globalizácie spomenula problematiku vlastníctva médií, spájajúcu sa v súčasnosti s fungovaním nadnárodných mediálnych korporácií, ktoré sa na nových trhoch snažia presadiť s overenými formátmi mediálnych výstupov, napr. v podobe bulvárneho denníka, ktorý má takmer identický formát v rôznych krajinách.

Ďalším fenoménom, ktorému sa prednášajúca venovala, bol úpadok tlačných vydání periodík, ktoré nevyhnutne musia presúvať svoju pozornosť a pôsobenie na internet. S tým sú spojené otázky platenia za obsah a nové prístupy k inzercii. Rozvoj tzv. online žurnalistiky je viditeľný naprieč krajinami a prináša so sebou výzvy týkajúce sa efektívneho formálneho spracovania novinárskych obsahov do formy vhodnej pre používateľa internetu.

Slovenčina očami cudzincov

8. novembra v rámci Týždňa vedy a techniky na pôde Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity odznela pod gesciou ružomerskej pobočky Slovenskej jazykovednej spoločnosti JÚLŠ SAV a Katedry slovenského jazyka a literatúry prednáška doc. PhDr. Jany Pekarovičovej, PhD., riaditeľky Studia Academica Slovaca – centra pre slovenčinu ako cudzí jazyk (Filozofická fakulta Univerzity Komenského), na tému Lingvokultúry ako súčasť interkultúrnej kompetencie. Účastníci (pedagógovia i študenti) mali možnosť nahliadnuť do bohatých skúseností prednášajúcej v rámci SAS-u (polstoročnica jeho existencie), získať nielen odborné poznatky súvisiace s koncepciou slovackistických štúdií, ale i zaujímavé postrehy frekventantov letnej školy slovenského jazyka a kultúry – a v tomto kontexte „vnímanie, myslenie, hodnotenie, konanie a správanie, ktoré väčšina príslušníkov určitej kultúry považuje za normálne, samozrejmé, typické“ konfrontovať s pohľadom na Slovákov a slovenčinu z inej perspektívy – očami cudzincov.

Poetry Quartet opäť v Ružomberku

Po úspešnom uvedení projektu Poetry Quartet na pôde Katolíckej univerzity v minulom akademickom roku sme uvítali ponuku na jeho pokračovanie. Druhé stretnutie sa uskutočnilo v Univerzitnej knižnici KU v rámci Týždňa vedy 7. novembra 2017. Autorom myšlienky zjednotiť ako v hudobnom telese štyroch básnikov je doc. et Mgr. Ján Gavura, PhD. – básnik, literárny vedec, pedagóg, prekladateľ, editor a vydavateľ. Projekt sa realizuje na viacerých miestach Slovenska (Prešov, Košice, Levoča, Spišský hrad) od roku 2013. Podujatie má ustálenú štruktúru a meniacich sa protagonistov. V prvej časti diskutujú pozvaní hostia na spoločnú tému, vďaka čomu sa čitateľovi/poslucháčovi odhaľuje vnútorný svet básnika, myšlienkový základ poézie; druhú tvorí komentované autorské čítanie. Tento ročník sa niesol v duchu priateľskej česko-slovenskej atmosféry, teda prvýkrát nepotreboval prekladateľa. Hostami podujatia boli českí básnici Vít Slíva (Cena Magnesia Litera), Petr Hruška (Štátna cena za literaturu), Juraj Kuniak (Cena Ivana Kraska, Cena Klubu nezávislých spisovateľov) a Ján Gavura (Cena Ivana Kraska, Prémia literárneho fondu), diskutovanou témou bola „Postava“. Podujatie moderovala Mgr. Jana Juhá-

sová, PhD. z Filozofickej fakulty KU. Po skončení stretnutia boli vyhlásené výsledky súťaže Slávmé to spoločne v tvorbe duchovnej poézie vysokoškolákov a nasledoval rozborový seminár s členmi poroty (Ján Gavura, Juraj Kuniak, Vít Slíva, Silvia Kaščáková PF KU, Jana Juhášová FF KU).

Úloha sociálnych vied v súčasnom svete

V rámci Týždňa vedy a techniky sa v stredu 8. 11. uskutočnila na katedre politológie prednáška prof. Jody Jensen, ktorá je výskumnou pracovníčkou Maďarskej akadémie vied, riaditeľkou programu medzinárodných štúdií na Pannonskej univerzite – Köszeg campus a Jean Monnet Chair pre Európsku solidaritu a sociálnu kohéziu.

Prof. Jensen prednášala na tému *The New Role of Social Sciences in an Age on Uncertainty*. Moderná veda a technológie postupne vytvárali spôsob, akým dnes vidíme seba samých, naše spoločnosti a naše miesto vo svete. Veda ponúka svoj vlastný, špecifický vedecký pohľad na svet, ktorý je však čoraz častejšie spochybňovaný nepredvídateľnými problémami súčasného sveta. Zdá sa, že moderná veda je zviazaná domnienkami, ktoré sa postupne stali nespornými dogmami a zrejme najväčšou z dogiem je presvedčenie, že len súčasné chápanie vedy umožní definitívne poznať odpovede na naše otázky. Prof. Jensen sa domnieva, že súčasné globálne problémy sú spojené s touto ilúziou vedy a mechanickým pohľadom, ktorý dominuje vo svete vedy posledných 300 rokov. Oproti mechanickému pohľadu prednášajúca ponúka nový – organický pohľad na svet okolo nás a spolu s ďalšími autormi volá po paradigmatickej zmene v spôsobe, akým pristupuje k sociálnym vedám i vedeckému skúmaniu vo všeobecnosti.

Autor: Ivan Koniar

Ako sa meria stres?

Súčasný hektický štýl každodenného života zapríčiňuje značné psychické napätie, vplyvom ktorého sú dlhodobo aktivované stresové regulačné mechanizmy. Často dochádza napríklad k zvýšeniu krvného tlaku, k zrýchlenej srdcovej činnosti, k nepríjemnému napätiu svalov či zvýšeniu hladiny cukru v tele, čím sa rýchlo mína energia. A práve vo štvrtok 9. novembra 2017 v rámci Týždňa vedy v priestoroch foyer Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku bolo možné oboznámiť sa s pôsobením stresu na ľudské zdravie. Vďaka prístroju HRV biofeedback, ktorý využíva katedra psychológie v rámci svojho výskumu a výučby, si mohli záujemcovia pod vedením Juraja Holdoša, PhD. a Róberta Ďurku, PhD. otestovať odolnosť vlastného organizmu voči stresu – snímacím elektronickým zariadením mohli získať rýchlu a pravdivú informáciu o svojich telesných funkciách. HRV biofeedback je vedecky podložená metóda, prostredníctvom ktorej sa dajú snímať, analyzovať a vizualizovať fyziologické signály (srdcová frekvencia a dýchanie). Takýmto spôsobom si človek môže efektívnejšie uvedomovať svoje vlastné procesy v tele, ktorým by za iných okolností venoval minimálnu alebo takmer žiadnu pozornosť. HRV (heart rate variability) opisuje sústavne kolísajúci časový odstup medzi jednotlivými srdcovými údermi, ktorý je spôsobený rozličnými regulačnými systémami v tele. A práve táto variabilita je indikátorom zdravia a kondície ľudského organizmu, poukazuje na to, ako je ľudské telo pripravené správne reagovať na me-

niace sa vplyvy. Osoby s nízkym HRV (premenlivosť srdcovej frekvencie) sa oveľa rýchlejšie vyčerpajú, pretože ich odolnosť voči stresu je nižšia v porovnaní s jednotlivcami s vysokým HRV, ktorí lepšie zvládajú záťaž a ustavične prichádzajúce zmeny. Všeobecne známym faktom je, že tesne pred smrťou je srdcový rytmus absolútne rovnomerný, čo odráža neschopnosť organizmu ďalej bojovať.

Ohlasy testovaných účastníkov z radov študentov i vyučujúcich pozitívne ocenili prepojenie psychologických teórií stresu s praktickým využitím biofeedbacku. Cieľ Týždňa vedy – prepojiť teóriu s praxou – bol splnený.

Náboženstvo, filozofia a spiritualita

boli témou prednášky, ktorú predniesol v rámci Týždňa vedy na Katedre religionistiky a náboženskej výchovy FF KU v Ružomberku doc. RNDr. Mgr. Reginald A. Slavkovský, OP, PhD. z Katedry filozofie a kognitívnych štúdií FF Trnavskej univerzity v Trnave.

Prednáška ponúkla popri prehľade rôzneho chápania spirituality aj osobné skúsenosti prednášajúceho, ktorý je okrem vyučujúceho aj kňazom a členom rádu Bratov kazateľov (dominikánov). Po prednáške bol priestor na diskusiu, ktorý mnohí využili pre objasnenie alebo aj iný možný náhľad na vybrané témy prednášky.

Týždeň vedy a techniky na Katedre histórie

Katedra histórie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku v rámci Týždňa vedy a techniky zorganizovala dve podujatia. V pondelok 6. novembra to bola prednáška Mgr. Martina Poscha z Historického ústavu SAV na tému životného príbehu likavského rodáka Františka Bíroša, účastníka výsadku Manganese, ktorý v období druhej svetovej vojny zoskočil aj s dvomi kolegami na územie vojnov

Slovenskej republiky, kde mal zhromažďovať informácie pre zahraničný odboj so sídlom v Londýne. Po potlačení SNP bol nemeckou jednotkou Schill chytený a popravený pravdepodobne v okolí obce Svätý Ondrej nad Hronom. Na tomto podujatí sa zúčastnili okrem našich študentov aj obyvatelia obce Likavka spolu so svojím starostom Ing. Mariánom Javorkom.

Druhá prednáška sa uskutočnila v stredu 8. novembra. Prednášajúcim bol prof. PhDr. Ferdinand Uličný, DrSc., dlhoročný pracovník Inštitútu histórie Prešovskej univerzity. Vo svojej prednáške sa zameral na nové poznatky k ranostredovekým dejinám Slovenska. Jeho aktuálne zistenia k dejinám obsahuje najmä monografia z roku 2013 s názvom Slovenské dejiny v 11. až 13. storočí, v ktorej okrem vecného obsahu nechýbajú ani odkazy na primárne pramene. Nové poznatky sa týkali najmä uhorských stredovekých výsadných miest alebo štruktúry uhorskej stredovekej spoločnosti. Prof. F. Uličný sa vyjadril aj k otázke slovenskej stredovekej národnosti alebo k otázkam o desiatkových kostoloch, alebo služobných dedinách.

Dutch Days

V dňoch 9. a 10. novembra 2017 sa na pôde Filozofickej fakulty KU v Ružomberku uskutočnili každoročné holandské dni pod názvom Dutch Days, ktoré usporadúva Katedra germanistiky FF KU.

Dutch Days sú dva dni plné zaujímavých prednášok o Holandsku a jeho kultúre, ktoré tento rok otvoril pán dekan doc. Mgr. Marek Babic, PhD., pán prof. Adam Bžoch, CSc. a zástupca veľvyslanca Holandského kráľovstva na Slovensku pán Martijn Lambarts.

Pán Lambarts vo svojej prednáške s názvom Slovakia and the Netherlands, strong partners in Europe poukázal na dôležité medzinárodné vzťahy nielen v politickom či ekonomickom, ale predovšetkým v kultúrnom sektore a na neodmysliteľnú pozíciu veľvyslanectva pri udržiavaní a rozvoji týchto vzťahov.

Študentom germanistiky, ale aj všetkým záujemcom o Holandsko, sa tento rok prišla predstaviť aj pani Illah van Oijen. Fotografka a dokumentaristka holandského pôvodu, žijúca a tvoriaca na Slovensku, ktorá vo svojej prednáške o stále viac obľúbenej téme triedenia a recyklovania materiálu u nás bežne končiaceho na skládke poukázala na rozdiely a možnosti zlepšenia na Slovensku v porovnaní

s Holandskom. Dutch Days sprevádzal taktiež tradičný holandský antikvariát a premietanie filmov o Holandsku, ako aj prednášky našich pedagógov.

Tešíme sa z dobrej spolupráce nielen s Veľvyslanectvom Holandského kráľovstva v Bratislave, ale aj s Holandskou jazykovou úniou NTU, vďaka čomu môžeme našim študentom ponúknuť kúsok holandskej kultúry aj v Ružomberku.

Text: Martina Gartčígová

Historical Experience and Religious Experience: A Dialogue

Jonathan Menezes, MA from FTSA from Faculdade Teológica Sul Americana Londrina, Brazil, brought together and reflected upon two topics that, in his view, are inter-related, though they might not have meant to be in first place: historical experience and religious experience. He attempted to show that 'historical experience' in Frank Ankersmit's sense of it is a rare and complex kind of experience, entirely different from the experiences we have in our daily lives, for it presupposes the possibility for the historian to be in direct contact with a past that is long gone. So, Ankersmit's account of historical experience is at odds with narrativism and the so-called linguistic turn. But would it be the same with experience in a religious or spiritual sense? What those interested to understand the possibilities and the limits of religious experience can learn from historical experience? This was the main question of the presentation.

O zloduchoch v kinematografii

V pondelok 6. novembra 2017 sa v rámci Týždňa vedy na katedre anglického jazyka a literatúry uskutočnila inšpiratívna prednáška o tzv. zlých chlapcoch v dejinách kinematografie. Doc. György Kalmár, Ph.D. z katedry anglického jazyka a literatúry uvažoval o paradoxe zloduchov, ktorých vo filmoch radi sledujeme, majú pre nás výnimočnú príťažlivosť, hoci sa s ich morálkou nestotožňujeme. Vo svojej prezentácii sa doc. Kalmár pýta, prečo nielenže potrebujeme filmových zloduchov, ale ich aj zbožňujeme. Často sú tieto monštrá veľmi komplexne vykreslenými postavami so zaujímavou minulosťou a hĺbkovou psychologickou motiváciou.

So študentmi sme diskutovali aj po prednáške o rozdieloch medzi mužskými zloduchmi a ženskými negatívnymi postavami, bez ktorých by neexistovali zaujímavé príbehy.

Dôležitou poznámkou doc. Kalmára je, že bez zloduchov by nebolo nielen príbehov, ale ani hrdinov. Takže filmoví antagonisti nás nútia rozmýšľať o iných perspektívach, pomáhajú nám kriticky nahliadať na náš svet, jeho poriadok a normy.

V rámci diskusie sa študenti snažili nájsť príklady, ktoré podporovali argumenty doc. Kalmára a spontánne prichádzali so zaujímavými otázkami.

#BREW experiment

On the 6th of November, at the Department of English and American Studies, Zoltan Dragon (University of Szeged, Institute of English and American Studies, Digital Culture and Theories Research Centre) gave an exciting talk about instagammism, about the cultural and economic contexts

of social media platforms. His talk was a summary of the #BREW experiment. In this experiment, he and his colleagues attempted to explore and 'hijack' Instagram's algorithm and operational logic to create and boost a ghost brand (hashtagbrew) that would grow into the status of 'influencer' in Hungary's new wave coffee culture. We got to hear about common misconceptions about Instagram, about the ways hashtags and Instagram's algorithms work, about classifications of photography and contents, and the pertaining aesthetic considerations also referred to as 'strategic imagery'. An engaging and heated discussion followed the talk, in which questions were asked about the correlation between digital/virtual reality and the real world has been called to question. It was also pointed out that there would be an ethical dimension to be taken into consideration once we look at forms of participation and agency. We also highlighted the apparent controversy between understanding social media as enabler and as a conduit for contemporary digital aesthetics, and Instagram's rootedness in the same consumerist practices that the #BREW Experiment was supposed to criticise.

In Conversation

The final event of the day was also meant to introduce a format that is not unprecedented in itself but that has not been used at our institution in the context of a Science Day: this In Conversation session (with David Palatinus and Zoltan Dragon) aimed at creating a forum for an informal discussion between the participants and the audience about a specific set of current issues and topics within the fields of digital media, politics and cultural studies. Entitled 'Social Media in the Post-Truth Era' the discussion started out from the question of post-truth and its history, its relevance and criticism in the contemporary political context with special emphasis on Brexit and the US presidential elections of 2016. It also featured as an accompanying public event to a project the two speakers have been working on for some time, and the pilot study of which they summed up in a co-authored blog (<http://www.dragonweb.hu/blog/nemkamu-az-alhirekrol/>). The conversation touched upon related issues ranging from Fredric Jameson's view of history to the blurring of the boundary between the virtual and the real, to the concept of framebuilding and the question whether technological

shifts result in epistemic changes or just bring about infrastructural shifts? Big data analysis was mentioned as one of the key areas in which the concept of truth should come under special scrutiny.

(text David L. Palatinus)

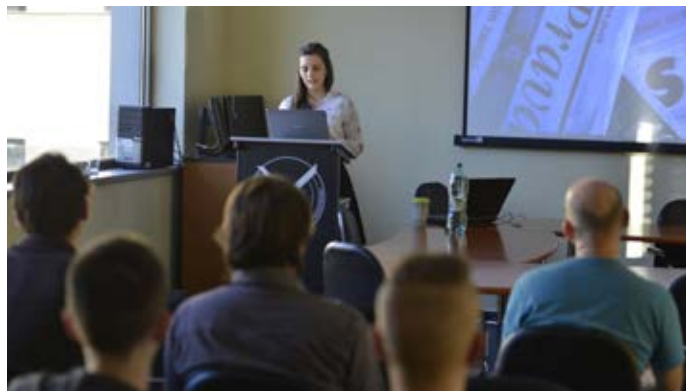
Literárne akcie vo fakultnom adventnom kalendári

Na Filozofickej fakulte KU bol predvianočný čas zaplnený množstvom inšpiratívnych podujatí. Katedra slovenského jazyka a literatúry prispela do kalendára akcií dvomi stretnutiami s umeleckou literatúrou. 30. novembra 2017 sa v Univerzitnej knižnici KU stretli študenti FF KU a PF KU s víťazom súťaže Anasoft litera 2017 Ondrejom Štefánikom. Autorské čítanie a diskusia sa koncentrovali na prozaickú víťaznú knihu *Som Paula* (2016), v širších súvislostiach aj na otázky literárnej produkcie a dvojroly občana-spisovateľa. Besedu moderoval doc. Vladimír Barborík, CSc.

6. decembra 2017 participovala katedra na iniciácii knihy Mily Haugovej a Jána Kudličku *Paradiso /Ricordare/* (Skalná ruža, 2017), ktorá sa uskutočnila v meste vo Fullovej galérii. Podujatie malo slávnostný charakter, ktorý zvýraznil hudobný doprovod Andreja Krištofa a recitácia Silvie Kaščákovéj. Hostami iniciačného obradu boli poetka Anna Ondrejková a akademický sochár Rastislav Biarinec. Podujatia sa spolu s autormi zúčastnil aj vydavateľ knihy Juraj Kuniak. Akciu moderovala Jana Juhášová. Zbierku *Paradiso /Ricordare/* možno považovať aj z dôvodu publikovanej série Kudličkových ilustrácií a vysoko kvalitnej grafiky (Pavel Choma) a tlače za umelecký artefakt. Prvých dvesto výtlačkov je ručne číslovaných a signovaných obidvomi autormi.

Doktorandská konferencia o otázkach humanitných vied

Posledný týždeň pred začiatkom skúškového obdobia sa na pôde Filozofickej fakulty KU v Ružomberku uskutočnil druhý ročník medzinárodnej doktorandskej konferencie, zaoberajúcej sa aktuálnymi otázkami výskumu humanitných vied. Svoje príspevky prednieslo jedenásť prednášajúcich zo Slovenska a Českej republiky. Konferencia bola rozdelená do viacerých blokov, pričom v dopoludňajšej časti odzneli príspevky z rôznych okruhov výskumu filozofie. Pozornosť sa venovala napríklad otázkam metaetiky (Daniel Dancák), teórii prirodzeného práva (Samuel Javornický), filozofickej teológii (Bystrík Dragoš) či problému zmyslu života v koncepciách naturalizmu a supernaturalizmu (Miroslav Maňák).

Predmetom prezentácie bol tiež vývoj filozofie matematiky a vedy v práci Ladislava Kvasza (Rastislav Kostolný), ako aj problematika meniacej sa podoby vedenia vojny (Michal Rigel). Popoludňajší blok odštartoval príspevok z oblasti žurnalistiky rozoberajúci mediálnu prezentáciu Istanbulskeho dohovoru na Slovensku (Terézia Strmeňová). Zvyšok dňa patrilo histórii a historiografii. Ako prvá odznela prednáška o Ostrihomskom arcibiskupstve v 16. storočí v domácej a zahraničnej historiografii (Lukáš Bujko) nasledovaná príspevkom o stredovekých kamenároch a murároch v historiografii (Ondrej Glod). Politická situácia prvej Československej republiky bola rozoberaná v príspevku zameriavajúcom sa na príchod Šrámkovej Československej strany lidovej na Slovensko do roku 1925 (Matej Maruniak). Konferenciu zakončila detailná prednáška a analýza sociálneho postavenia obyvateľstva sninského okresu v povojnovom období 1945 – 1948 (Peter Tkáč). Konferencia ponúkla doktorandom možnosť oboznámiť sa so svojimi výskumnými témami, ale tiež získať spätnú väzbu od zúčastnených študentov, spolužiakov a vyučujúcich.

Absolvent katedry politológie o svojej práci na volebnej kampani

O svojej osobnej skúsenosti s prácou na predvolebnej kampani do VÚC v Žilinskom samosprávnom kraji hovoril v stredu 29. 11. 2017 na pôde fakulty Mgr. Lukáš Valach, absolvent katedry politológie FF KU. Vo svojej prednáške poodhalil zákulisie úspešnej kampane Eriky Jurinovej, hovoril o stratégií a nástrojoch politického marketingu, terénnej kampani či práci na sociálnych sieťach ako Facebook či Instagram. Lukáš, ktorý je asistentom poslanca NR SR a tiež koordinátorom a PR manažérom projektu Kresťan v politike, priblížil študentom atmosféru volebnej noci a na základe svojej vlastnej skúsenosti ich povzbudil k dobrovoľníctvu a záujmu o veci verejné.

Pavol Jozef Šafárik a jeho Slovanské starožitnosti pohľadom Ivora Ripku

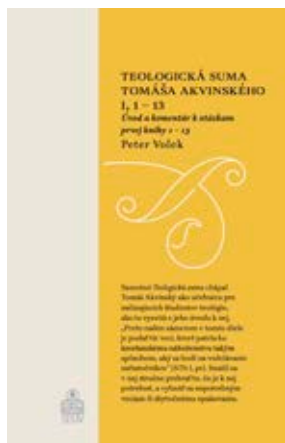

Pavol Jozef Šafárik a jeho Slovanské starožitnosti, tak znel názov prednášky prof. PhDr. Ivora Ripku, DrSc., s ktorou 22. novembra 2017 vystúpil na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku v rámci podujatia organizovaného Katedrou slovenského jazyka a literatúry FF KU a ružomerskou pobočkou Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri JÚLŠ SAV. Práve prof. I. Ripka spolu s doc. J. Skladanou prispeli k sprístupneniu *Šafárikových Slovanských starožitností* (1837) dnešnému slovenskému čitateľovi – ich prekladom z českej pôvodiny do súčasného slovenského jazyka (1. zv.

1999, 2. zv. 2009). Prednáška načrela do Šafárikovho diela v etnonymicko-hydronymických etymologických súvislostiach – nazretím do sústavy etnických mien a názvov vodných tokov.

V šafárikovsko-ripkovskom rámci možno postrehnúť istú symboliku – symboliku rokov 1837 a 1937: rok 1837 je rokom vydania *Slovanských starožitností* P. J. Šafárika, rok 1937 je rokom narodenia I. Ripku, lingvistu, ktorý vo svojej vedeckej činnosti popri výskume slovenských a slovanských nárečí a jazykových kontaktov osobitnú pozornosť venuje dielu P. J. Šafárika (so špeciálnym zacielením na *Slovanské starožitnosti*). V kontexte spomenutého dodajme, že rok 2017 je rokom okrúhleho životného jubilea I. Ripku – pánu profesorovi k jeho životnému jubileu srdečne blahoželáme.

Komentovaný preklad časti Teologickej sumy

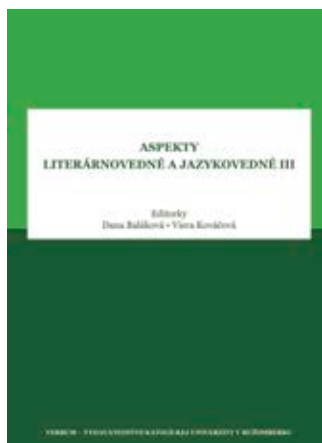

Vo vydavateľstve Spolok svätého Vojtecha vyšiel preklad s úvodom a komentárom prvých 13 otázok prvej knihy Teologickej sumy Tomáša Akvinského. Preklad pripravil Michal Chabada, úvod a komentár vedúci Katedry filozofie FF KU Peter Volek. Čitatelia tak majú možnosť oboznámiť sa so začiatkom vrcholného diela Tomáša Akvinského, knihy, ktorú po svojom mystickom zážitku už nedokončil.

Teologická suma Tomáša Akvinského predstavuje jedno z najvýznamnejších diel stredovekého myslenia. Hoci je to učebnica pre začiatočníkov v teológii, vyznačuje sa náročnými myšlienkami. Nachádzame v nej aj čisto filozofické argumenty a pasáže. Tomáš Akvinský sa v týchto častiach zaoberá samotnou teológiou, otázkou poznateľnosti Boha, jeho základných vlastností (jednoduchosti, dokonalosti, dobroty, nekonečnosti, nemennosti, večnosti, jednote), otázkou poznania Boha človekom a analýze spôsobu rozprávania o Bohu.

Peter Volek: Teologická suma Tomáša Akvinského I, 1-13: úvod a komentár k otázkam prvej knihy 1-13. Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 2017, 345 s. ISBN 978-80-8161-260-2

Vedecká jubilejná zdravica

Pre nich i o nich – aj takto zámenne možno charakterizovať zameranie zborníka Aspekty literárnovedné a jazykovedné III. Daná charakteristika totiž vystihuje dedikačný charakter zborníka vznikajúceho pod gesciou Katedry slovenského jazyka a literatúry Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, súboru štúdií venovaných dvom osobnostiam slovenskej literárnej vedy a jazykovedy, ktorých životno-profesionálna púť je dlhoročne zviazaná s Filozofickou fakultou Katolíckej univerzity v Ružomberku. Zborník, vychádzajúci pri príležitosti 85. narodenín prof. PhDr. Eduarda Gombalu, CSc., a 80. narodenín prof. PhDr. Jozefa Mlacka, CSc., prezentuje aktuálne výsledky vedeckovýskumnej činnosti šestnástich autorov z ôsmich domácich i zahraničných inštitúcií.

Literárnovedná časť zborníka prináša príspevky venujúce sa tvorbe autorov slovenskej spirituálnej poézie – J. Silana (E. Príhodová) a R. Juroleka (J. Juhásová), motívom samoty a osamelosti v poézii S. H. Vajanského a P. O. Hviezdoslava (H. Jakubík), akvatickej symbolike v Moravsko-panónskych legendách (K. Vilčeková), odrazu spoločensko-politických pomerov v Slovenských pohľadoch z roku 1953 (A. Lauček), literárnokritickej reflexii monografických prác jubilujúceho E. Gombalu (J. Tatár) či priblíženiu jeho osobnostného profilu (M. Ligoš).

Jazykovedný blok je tvorený sériou príspevkov špecificky venovaných biblickej frazeológii v slovenskom i internacionálnom rozmere (súčasná premenlivosť fondu: V. M. Mokienko; frazeologická kompetencia súčasných, generačne diferencovaných, používateľov jazyka: V. Kováčová, D. Baláková; uplatnenie v žurnalistických textoch: K. Markovičová), vybraným otázkam interdisciplinárnej a konfrontačnej frazeológie v slovanskom kontexte (prekladateľská dimenzia: L. Hampl; frazeologický obraz sveta: L. Stěpanova), lexikografickým aspektom jej zachytenia (kolokačná lexikografia: P. Ďurčo; štýlistické hodnotenie v slovníkoch slovenského jazyka: M. Jankovičová) a diachrónnym aspektom frazeologického diela jubilujúceho J. Mlacka (J. Skladaná).

Aspekty literárnovedné a jazykovedné III. Eds. D. Baláková – V. Kováčová. Ružomberok: Verbum 2017. 210 s. ISBN 978-80-561-0461-3

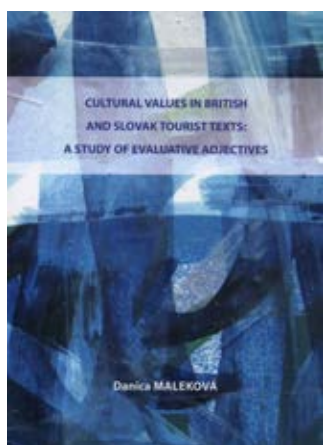
Nová kniha o naratológii vyučujúceho z katedry germanistiky

Monografia Juraja Dvorského *Od naratívnej gramatiky k interdisciplinarite naratívu*, ktorá vyšla v apríli 2017 vo vydavateľstve Verbum, sa najprv venuje základným naratologickým kategóriám, vypracovaným pre potreby literárnej vedy, konkrétne ide o nasledovné kategórie: postava, rozprávač, perspektíva, čas a priestor. V druhej časti si autor všíma súčasné teoretické uvažovanie o rozprávaní mimo literárnej vedy. Jednou zo základných sa tu stáva otázka, do akej miery je možné preniesť naratologické inštrumentárium, vypracované pre potreby literárnej vedy, do oblasti iných médií alebo disciplín.

Juraj Dvorský: *Od naratívnej gramatiky k interdisciplinarite naratívu*. Ružomberok: Verbum, 2017, 192 s., ISBN 978-80-561-0428-6

Jazykovedná monografia o kultúrnych hodnotových rámcoch

Jazykovedná monografia *Cultural Values in British and Slovak Tourist Texts: a Study of Evaluative Adjectives* od autorky Danice Malekovej porovnáva kultúrne hodnotové rámce v kontexte britských a slovenských turistických textov. Rozdiely v mentalite oboch spoločností sú dokumentované autentickým jazykovým materiálom, a to najmä prostredníctvom systematického porovnania hodnotiacich prívlastkov a konceptov, ktoré rozvíjajú. Ako uvádza doc. PhDr. Milan Ferenčík, PhD. „Monografia je vydarenou odbornou publikáciou, ktorá prehľbuje naše poznanie v oblastiach dvoch jazykov a kultúr v komunikácii, a propagačných žánrov/registrov turizmu v internetovom prostredí, a to originálnym prepojením aktuálnych dát a vhodných teoreticko-metodologických východísk, ktorými sú systémo-vo-funkčná (hallidayovská) lingvistika, kritická štylistika, kognitívna lingvistika a psychológia. Práca predstavuje nielen inšpiratívne

kulturologické čítanie s prekvapujúco detailnými pozorovaniami a interpretáciami, ale aj teoreticko-metodologicky príkladnú štúdiu využívajúcu precíznu lingvistickú analýzu ako hlavný analytický nástroj.“ Okrem pohľadu na odlišnosť kultúr môžu dané poznatky prispieť aj k rozvoju metodológie prekladu v oblasti cestovného ruchu.

Danica Maleková: *Cultural Values in British and Slovak Tourist Texts: a Study of Evaluative Adjectives*. Ružomberok: Verbum, 2017, 143 s., ISBN 978-80-561-0424-8.

Kniha o faktuálnych rozprávaniach

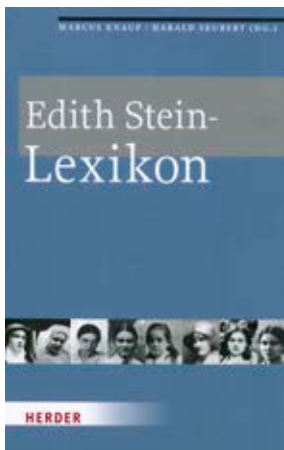

Vo vydavateľstve Chronos čerstvo vyšla publikácia *Podoby faktuálneho naratívu*, ktorá ponúka interdisciplinárny prienik do pluralitného spektra prístupov k faktuálnemu naratívu. Príspevky Davida Černína, Juraja Dvorského, Rastislava Kostolného, Pavla Labudu, Jonathana Menezesa a Juraja Šucha tematicky prepojené problematikou nielen faktuálneho, ale aj fikčného naratívu, predstavujú súčasné vedecké poznanie a obohacujú ho o kritickú reflexiu, možné odpovede, poznatky či nové aspekty. Autori jednotlivých článkov poukazujú na rôzne podoby, možnosti a hranice faktuálneho naratívu z pohľadu filozofie, histórie a literárnej vedy.

Publikáciu zostavila Paulína Šedíková Čuhová. Kniha je jedným z hlavných výstupov projektu VEGA č. 1/0830/15 *Problematika faktuálneho naratívu*, ktorý bol v rokoch 2015 – 2017 riešený interdisciplinárnym tímom na pôde FF KU.

Podoby faktuálneho naratívu. Ed. Paulína Šedíková Čuhová. Bratislava: Chronos, 2017, 101 s. ISBN 978-80- 89027-47- 7

Heslá v zahraničnej encyklopédii

V októbri 2017 vyšla encyklopédia *Edith Stein-Lexikon* v nemeckom jazyku v poprednom nemeckom vydavateľstve Herder, do ktorej prispel aj vedúci katedry filozofie Peter Volek. K vytvoreniu 8 hesiel o diele Edity Steinovej bol vyzvaný jedným z editorov encyklopédie – Marcusom Knaupom. Tým bola ocenená jeho doterajšia publikačná aktivita týkajúca sa diela Edity Steinovej, ktorú začal publikáciou svojej dizertácie o epistemológii Edity Steinovej v ďalšom prestížnom vydavateľstve Peter Lang vo Frankfurte nad Mohanom v roku 1998. Lexikón Edity Steinovej obsahuje 230 hesiel, na vytvorení ktorých spolupracovalo viac ako 40 autorov z Nemecka, Rakúska, Švajčiarska, Talianska, Španielska, Francúzska, Írska, Veľkej Británie, Brazílie a Slovenska. Peter Volek je tak jediným zástupcom zo strednej a východnej Európy medzi autormi hesiel lexikónu.

